

Fá alternativ

SO var fyrsta veruliga aðalorðaskiftið í tinginum, síðani henda samgongan varð skipað, av. Orðaskiftið um ólavskurðu lögmanns vardi í tveir dagar og hevði alt Føroya fólk høvi at lýða á, meðan tingmenn og landsstýrismenn viðgjördu ræðuna og annars stöðuna í samfelagnum.

HVAT kom so burtur úr, kunnu vit spyrja aftaná! Fingu vit innlit í, hvat landsins fólkavald og stýrandi menn og kvinnur hugsa og ætla! Fingu vit innlit í, hvussu veruliga er stætt í hesum landi, og hvussu framtíðin fer at siggja út! Tey flestu svara helst noktandi. Og kemur hetta av, at tingmenn tianverri í alt ov stóran mun tosa uttan um veruligu málini. Eisini hesaferð var viðgerðin í so nógv merkt av meira ella minni persónligum briksli, og tað varð farið ov lætt um álvarsmálini, sum leika á í okkara samfelag í dag.

HETTA var so fyrsta hólmgonga millum andstöðu og samgongu. Ikki kann sigast, at innbjóðingin frá lögmanni til andstöðuna um at fáa í

lag fjóltáttaða samvinnu í tinginum, varð væl móttikin. Flestu av andstöðingmonnum hildu lítið um hesa innbjóðing, sum ikki var mett at hava stórvegis uppá seg. Hon var í mesta lagi ein roynd hjá lögmanni at fáa onkran andstöðingmannin at bjarga samgonguni, um hetta fór at verða neyðugt, nú samgongan bert hevur ein mann í meiriluta.

VIT finga annars at vita frá andstöðuni, at lögmannsræðan var alt ov tunn, henni manglaði bæði hugsjónir og ítökiligar ætlanir. Hesum svaraði lögmaður aftur við at siga, at tíð er ikki júst nú til at draga hugsjónir fram, nú tað leikar so hart á í búskapinum. Heldur eiga vit í felag at finna loysnir, sum minka um arbeiðsloysi her á landi og sum kveikja lív í aftur vónina hjá fólki.

HÓAST eisini vit meina, at har kundi verið meiri »kjøtt« á ólavskurðuni, so er greitt, at tað kanska serliga er galdandi, tá figgjarlógin kemur til viðgerðar, at vit fáa lagt á borðið viðurskipti, sum geva einum orðaskifti veruligt og ítökiligt innihald. Tað mugu vit so biða eftir, til uppskotið kemur fyrri tingið í næst-

um. Men tað, sum kanska serliga skuffaði við hesa umræðuna á tingi, vóru heldur lítiðsigandi og uppgevgandi sjónarmiðini hjá andstöðuni. Í staðin fyrri at vera eitt gott íkast til alt kjakið um at fáa gongd á aftur í samfelagnum, so vóru andstöðutingmenn »befongdir« av at brúka nógv av síni talutið til briksl og småkegl. Briksl um at eitt nú javnaðarflokkurin hevði lovað so nógv, men einki kundi halda av tí. Tíðverri visti andstöðan ikki á alternativ til verandi politikk.

JÚ, rætt er tað, at javnaðarflokkurin kom við nógvum, helst ov nógvum, lyftum undan valinum. Og tað er eisini rætt, at flokkurin hevur ikki uppfyllt øll hesi lyfti. Men vit eiga eisini at ásjóna, at samgongan hevur bert eitt hálvt ár á baki, so enn kann nógv gerast. Vit kenna so til umræddu lyfti og vita eisini, hvat samgongan ætla, tí mangt av tí er í samgonguskjalinum.

MEN áhugavert hevði verið at hoyrt, hvat andstöðan, sum telur næstan helvtina av tingmonnum, kundi hugsað sær. At tosa um at fara upp í EF, nú vit ikki enn hava

fingið roynt avtalu okkara við felagsskapin, er lítið høpi í, so okkurt frægari máttu framherjar sambandsflokksins havt at trivið í. Men gakk, ein tunn viðgerð, sum heldur ikki økti um virðingina fyrri okkara tingi.

TAÐ eigur at verða sagt her, at nýggi landsstýrismaður javnaðarflokksins í fiskiðnaðarmálum hevði eina sera áhugaverða ræðu, har hann vísti á ítökilgar ætlanir, har vit fáa fleiri fólk í arbeiði í okkara primeru vinnu. Men í sama viðfangi eiga vit at minna samgonguna á, at eitt av hennara lyftum var at seta í gongd arbeiði í landinum — eisini innan tað almenna. Vit fara tí her at heita á landsins stýri um at fáa almenn arbeiði í gongd, soleiðis at ikki alt byggivirksemið í landinum verður lagt heilt lamið. Best er at seta í gongd arbeiði innan framleiðandi útflutningsvinnuna. Men vit mugu heldur ikki gloyma hin partin. Tað fáa vit kanska meira at vita um, tá figgjarlógin kemur til viðgerðar. Eitt er at halda aftur og spara. Men tað ber heldur ikki til at stöðga upp øllum virksemi í hesum landi.

sosigaley

Dimmaletting
VIRKA
TÍÐIND

DAGBLAÐ
TÍÐIND

KLASSUR
TÍÐIND

14. SEPTEMBER
TÍÐIND

FRIÐ FØROYAR
TÍÐIND

NORÐLÝST
TÍÐIND

Oyggjatiðindi og bankarnir

Oyggjatiðindi skriva í síðstu viku um bankavirksemið her á landi. Bláðið skrivar, at føroysku bankarnir mergsúgva smá-kundar sínar, samstundis sum teir eftirgeva milliónaupphæddir hjá stórkundunum. Bláðið skriv-

»Serliga Sjóvinnubankin og Føroya Banki hava í drávis oyst út pengar til stórfyrirtekur og teir mest framligu sokallaðu vinnulivsmenninar. Tá hesir so hava livað í súð og dúð í eina tíð, fara teir til bankan og siga at tíverri gekk ætlanin ikki, og bankin kann ikki fáa pengarnar aftur. Bankin sigur einki, bara at tað var kediligt. Dagin eftir koma somu persónar aftur í bankan og leggja nýggja ætlan á borðið. Bankin sigur, hatta ljóðar spennandi, tú fært tær milliónirnar tú hevur brúk fyrri. Hesin framferðarhátturin kann halda fram í Fø-

oyum í drávis, uttan at bankarnir gera nakað sum helst við at krevja hesar persónar at gjalda gamla skulð, áðrenn teir fáa meiri lán.

Hinvegin kann tann vanligi verkamaðurin ella fiskimaðurin ikki skylda eina krónu, uttan at bankin heldur pengum aftur á tinni lánarkonto. Bankarnir kunnu siga seg ikki gera tað so oftani teir vilja, men hetta er so, og hetta hendir hvønn Guds skapta dag. Dømi eru eisini um at Sjóvinnubankin hevur hótt kontoeigara við sakføra fyrri eitt mistak sum teir sjálvir hava fram. Viðkomandi hevði fasta flyting, men fór so uttanlands, og tá hann fór var kontoin tómt. Áika-væl helt Sjóvinnubankin fram við at trekkja upphæddina í fleiri mánaðir. Tá so viðkomandi kemur aftur til Føroya, liggur hóttanarbræv frá bankanum: Er upphæddin ikki goldin innan fastsettan dag, fær sakføri málið.

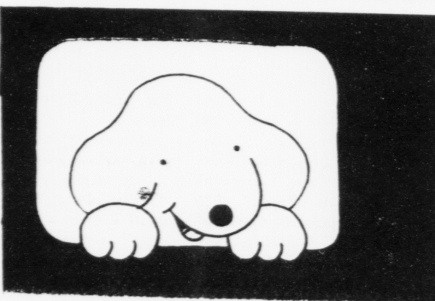
Bankin ikki so mikið

sum tekur í egnan barm, og sigur, at her hava vit gjørt eitt mistak, lat okkum loysa tað á ein sámuligan hátt. Ella kanska skuldi bankin farið eftir pengunum, har teir hava flutt teir, og umgjört flytingarnar. Ein kann siga, at ein einkult flyting av tómaru konto kann og eigur at góðtakast av báðum partum, men tað er reinur kleyvarskapur tá hetta hendir í upp til 6-8 mánaðir.

Hesi dømini við bankunum, sum nokta fólki pengar, sum tey eiga,

og hóttanin um at enda hjá fútanum, vísa, at bankarnir gera alt fyrri at fáa tann vanliga kundan niður á kneini, fyrri síðani at trilla teir runt tummilin og súgva hvørt oyra úr teimum.

Bankarnir áttu at fjelga um teir túsundtals, sum hava vanliga lánarkonto, heldur enn at oysa pengar út til ymsar fidusmakarar, ið ongantíð hava havt í tonkunum at teir sjálvir skulu gjalda peningin aftur» skriva Oyggjatiðindi.

Fyrireikað

Um eina viku fara ikki færri enn 60 føroyingar við leiguflogfari til Skotlands at luttaka í stórar framsýning og ráðstevnu. Hetta er heimsins størsta ráðstevna innan oljuvinnu, og er tað helst fyrstu ferð, at so nógvir føroyingar fara við til slíkt tiltak. Tað kann sýnast løgið, at so mangir føroyingar fara við til slíka ráðstevnu, nú vit sum so einki hava við oljuvinnu at gera — og nú torferu tíðirnar her á landi skerdur møguleikar okkara at fara til ráðstevnu í útlandinum. Men órðatakið sigur, at neyðin lærir nakna kvinnu at spinna. Um tað kann brúkast í hesum forin-um, kunnu tað so vera ymsar metingar um. Men soleiðis sum stöðan er vorðin her á landi, so halda mong, at vit eru noyðd til at leita upp alternativar vinnuvegir, og oljuvinna skal so vera ein slíkur. Her er bæði talan um at vera við í hesi vinnu aðrastaðni

og so sjálvandi eisini »dreymurin« um, at okkurt fer at vísa seg her heima eisini. Hvussu er og ikki, so er tað rætt, at vit royna at troyta teir møguleikar, sum vit kunnu fáa eyga á. Men um hetta inniber eina oljuvinnu her á landi, er so ein heilt annar spurningur. Tað megu helst finnast mong millum okkum, sum ynskja eina føroyska oljuvinnu har piparið grør — av ótta fyrri, at ein slík skal fáa álvarsligar avleiðingar fyrri okkum sum fólk, meðan onnur siggja hana sum einasta bjarging. Hvat vit enn halda um hetta, so eiga vit í hvussu so er at vera fyrireikað, og kanska hóperðin til Skotlands nú kann vera okkum ein hjálpið í so máta.